

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

Megjelenik naponta egy — országgyűlés alatt több — nagy regéliven. Előfizetési díj a folyó év hátra levő 6% havára helyben 7, vidéken 8 forint eszt. pénzben. — Előzetesben Budán, a kiadóhivatalban (vár. Fortuna-utca, Jácis-ház 122 sz. a. m. k. egyetem nyomdája mellett), Pesten Emich Gusztáv könyvkereskedésében és az ország minden kir. postahivatalainál. — A szabott díj hivatalos hírdetmények és csatolmányok után a szokott beiktatási és felvételi díjak fizetnek. A meg nem szabott díjak hasábeoráért 5 p. kr. vétetik. Mellyekért eddig díj nem fizetett, ezután is díjmentesek maradnak. Magánhírdetések nem vétetnek fel.

A két ház által a kormányzással ideiglenesen megbízott bizottmánytól.

I.

Miután azon királyi rendelet, mellyben oct. 4. Pulszky Ferencz külügyministeri statusitkárnak hivataláról lemondása elfogadtatik, Récsy Ádámnak ki magát ministerelnöknek címézi azon alaptalan állítására van fektetve, hogy Pulszky Ferencz hivataláról lemondott, — miután továbbá azon királyi rendelet törvénytelen ellenjegyzéssel van ellátva: ezennel Pulszky Ferencz külügyi statusitkárnak meghagyatik, hogy nem tekintve azon királyi rendeletet, helyét Bécsben tüstint foglalja el 's hivatalát híven folytassa.

Kelt Pesten, oct. 11-én 1848.

Az országos honvédelmi bizottmány,
Kossuth Lajos elnök.

II.

Wargha István külügyministeri fogalmazó ezennel ugyan azon ministeriumnál titkárrá nevezetik ki. Pest, oct. 11. 1848.

Az országos honvédelmi bizottmány-

III.

Pulszky Ferencz álladalmi titkárnak ezennel meghagyatik, hogy mind azon tisztviselőket a külügyministeriumnál és volt erdélyi cancelláriánál, kik a haza 's alkotmányos szabadsága iránt rokonszenven nem viseltetnek, utólagos jelentés feltétele alatt, tüstint elmozdithassa.

Pesten, oct. 11. 1848.

5052

Rendelet.

Utólagos jóváhagyás reményében kineveztetnek:

A' honvéd seregnél ezredesnek:

Görgey Arthur, honvédi őrnagy.

Az erdélyi honvéd zászlóalj főparancsnokul alezredesnek:

Cserey Ignác, 2-ik honvéd zászlóaljbéli őrnagy.

A' honvéd 2-ik zászlóalj parancsnokul őrnagynak:

Bozó Manó, zászlóaljbéli százados.

A' honvéd 18-ik zászlóalj parancsnokul őrnagynak:

Rapaich Dániel 52. gyalog ezr. százados.

A' honvéd 5-ik zászlóalj parancsnokul őrnagynak:

Tóth József zászlóaljbéli százados.

Lehel Jász-kún lovas ezrednél őrnagynak:

Lenkey János 6-ik huszár ezred. százados.

A' komáromi várba térparancsnokul alezredesnek:

Meszlényi Jenő, őrnagy.

A' honvéd seregnél alezredesnek:

Ivánka Imre, őrnagy.

A' honvéd seregnél számfelveti őrnagynak az országos hadi ta-

nácsnál alkalmazva:

Veingartner József 62-ik gyalog ezred. százados.

A' honvéd tábori karánál, számfelveti századosnak a' hadügy-

ministeriumnál alkalmazva:

Czecz János, főhadnagy a' 62-ik gy. ezred.

Főhadnagynak:

Korda András n. ő. százados.

Hadnagyoknak a' honvéd tábori karánál:

Csuták Kálmán, volt őrmester, őrbiztos Szegeden,

Babos Ignác volt őrmester, a' honvéd 30-ik zászlóaljánál,

Dan Ferdinand, szegedi nemzetőr.

Posonyi vároca n. ő. őrnagynak, és zászlóalj parancsnoknak:

Méry Mór, n. ő. százados,

A' pesti n. ő. 3-ik zászlóaljnál őrnagynak, parancsnokul:

Gróf Károlyi György, n. ő. százados díj nélkül.

Bihar megyében n. ő. címzetes őrnagynak:

Bernáth Gedeon n. ő. százados díj nélkül.

Zemplén megyében n. ő. őrnagynak díj nélkül:

Gróf Andrási Gyula.

Lehel Jász-kún lovas ezrednél őrnagynak:

Bobory Kálmán, ottani százados.

Zólyom megyében n. ő. őrnagyul címzetesen díj nélkül:

Rutkay István, zólyomi első alispán.

A' 34-ik honvéd zászlóaljhoz számfelveti főhadnagynak:

Görgei István, hadnagy segéd tiszt, mostani alkalmazásában

meghagyatva.

A' dunántúli mozgó n. ő. főorvosnak, századosi címmel:

Kanka Károly.

Élelmezési tisztul hadnagyi címmel:

Szeles József, veszprémmegyei mérnök.

Hidász tisztul, hadnagyi címmel:

Muskey Imre, veszprémmegyei mérnök.

A' honvéd zászlóaljakhoz, alorvosoknak hadnagyi címmel:

15-ik honvéd zászlóaljhoz Pozsonban:

Lamprecht Ágoston.

Mészáros János.

16-ik „ Érsekújváron:

Pados János

Epstein Dávid

17-ik „ Radván:

Sürtay György

Ujlaky Ferencz

18-ik „ Komáromban:

Dr. Streit Vilmos

Stein Lajos

19-ik „ Lőcsén:

Dr. Vinkler

Tombo Justin

20-ik „ Kassán:

Lengyel Endre

Lechniczky József

21-ik „ Munkácson:

Külkey István

Virághaty Elek

22-ik „ Miskolczon:

Dr. Kubicza

Rutay János

23-ik „ Győrben:

Dr. Kornhoffer

Kereszty Béla

24-ik „ Jászberény:

Dr. Moci

Szendrey János

25-ik „ Pesten:

Dr. Mixner

Dr. Dulka.

26-ik „ Eger:

Dr. Foris János

Tehuch Philipp

27-ik „ Nagyváradon:

Guttman Adolf

Pintér György

28-ik „ Debreczen:

Gasparovics István

Dr. Glück Ignác

29-ik „ Aradon:

Dr. Mandl

Brecher Manó.

30-ik „ Mezővásárhelyett:

Athanász Szilárd

Esztergomi Máttyás

Mind ezen kinevezések és előléptetések, rang és illetmény-

ra nézve folyó 1848-dik évi octob. 1-ső napjától fogva számi-

tandók.

Budapest, oct. 9-én 1848.

Mészáros Lázár

hadügyminister.

Nádasy, alezredes.

Rendelet.

E. K. 57,

Nádasy Sándor honvéd alezredes, 's haditanácsi elnök,

királyunk ő felsége utólagos jóváhagyása reményében, a' mi-

nisterelnök távollétében általam ezredessé kineveztetik.

Budapest, oct. 10.1848

Mészáros Lázár

hadügyminister.

Rendelet.

Ámbár a' m. h. 26. kelt 4441. szám alatti minister-

elnöki rendelethez kapcsolt ujonczalítási felosztási lajstromban

Bács-, Torontál-, Krassó-, Temes-megyék megemlitve

nincsenek, de mivel azóta az említett megyék hazafiai lelkesé-

désével a' honvédhez erélyesen toborzanak, az országos honvé-

delmi bizottmány meghagyásából rendeltetik, hogy a' mennyi-

ben a' megnevezett megyéknek helybeli viszonyaik engedendik,

ujonczairól következőleg rendelkezzenek:

Torontál vármegye.

Temes „

Krassó „ ujonczaiából alakuland a' 33.

honvéd zászlóalj, Ó-Becsen.

Az ujonczok beavatása történendik a' temesvári, nagy-szent-

miklósi, és lugosi hadfogadóknál.

Bács vármegye.

Nagy-Zombor

Szabadka és

Újvidék-városok ujonczaiából alakuland a' 34. honvéd

zászlóalj Nagy-Zomboron; az ujonczok beavatása a'

nagy-zombori hadfogadónál.

Egyebek iránt a' megemlitett hatóságok tartásuk magukat

a' már több ízben közzétett rendeletekhez.

Pest, oct. 10. 1848.

Nádasy Sándor.

A' Közlöny 122-ik számában közölt honvédi kinevezésekhez

pótlólagosan hozzáadatik, miszerint, az abban érintett honvédi

tiszteknek ugy rangjuk, mint illetményük folyó hó első napjá-

tól számítandó. —

Pest october 11, 1848

Nádasy Alezredes.

Az igazságügyi ministeriumtól.

A' pesti e. b. váltó-törvényszéknek, váltófel-

törvényszéknek, és a' hétszemélyes tábla váltó-

osztályának.

Folyó hó 2. 8652. sz. a. innét kelt rendelet folytán tu-

dósítom önöket: hogy az általános népfelkelés Buda-Pesten 's

környékén megszűnván, szokott törvényszéki üléseiket és egyéb

bírói eljárásaikat ismét megkezdhetik; mi végre f. h. 17-dike azon

tekintetből tüzetik ki határnapul: hogy a' törvénykezésnek is-

méti megkezdése az érdekllett feleknek is idejében tudomására

juthasson:

Kelt Budapesten, oct. 11. 1848.

Igazságügyi álladalmi titkár.

Nyilvános köszönet.

A' királyhágóntuli aranyosszéki nemzetőrségi ideiglenes

őrnagy Benő ur jelenti, miszerint a' Balászfalván összegyűlt o-

láh lázongók kicsapongásai meggátálása végett az aranyosszéki

nemzetőrség három százada ki lévén küldetve, az őrség lelkesé-

des és pontos rendtartás által, több honfiak pedig szives

kész adakozásukkal tünteték ki magukat, kik közt megemliten-

dők: alsó fehérmegyei főispán báró Kemény István ur, ki

2500 fejtől czipót ajándékozván az őrseregnek, azt maga

költéségen szálltatta Felvinczre. Szives készséggel fogadták 's é-

lelemmel ellátták a' sereget Felvincz város, a' magánosak köz-

zül különösen Fosztó Károly, Zudor Károly, és Bodola Mihály.

Szilágyi Miklós orvos ur pedig a' betegek gyógyítása körül ki-

tűnő szives készséget mutatott. Melly hazafiai szives buzgalmu-

kért e' nemes keblű polgároknak, a' haza nevében köszönetét

nyilvánítja — Pesten, october 9. 1848.

Nádasy Sándor.

E. K. 53.

Rohonczy Imre a' honv. ser. részére egy kardot

ajándékozott. Irinyi Bertalanné két köteg tépetet 's ru-

hadarabokat. Gróf Forgács Kálmánné 6 font tépetet,

50 darab vászont, 25 kötéléket, 18 lepedőt, és 12 pár fe-

hérruhát. A' Kassa-Abauji honvédelmi társulat egy láda

tépetet.

Nádasy Sándor.

E. K. 58.

Tudomásul adatik.

A' nemzetőrségi tanácselnöknek mostani egymásra rög-

tön következő események közt tömördek teendője van; hogy

azt nyugottabban elintézni lehessen, figyelmeztetnek mind a-

zok, kik magán kérelmekkel akarnak az elnökséghez fordulni,

hogy azt, keddet és pénteket kivéve, minden nap délelőt 11

órától 1 óráig tehetik, egyébkor nem; kedden és pénteken

mivel tanácsülések vannak, senki magánkérelme el nem fo-

gadtathatik.

Pesten, oct. 11. 1848.

Nádasy Sándor.

Igazítás.

A' Közlöny 123-ik számában sajtó hibából eredt némelly

hibás kitételek következőleg kiigazítandók.

A' honvéd 9-ik zászlóaljánál főhadnagy „Schöhlhorn János“

helyett „Schölkorn János“ olvasandó.

162.

A 24-ik zászlóaljhoz, Kerkápoli Mórca nem 3-ik de 8. honvédszászlóalj főhadnagy van századosul kinevezve.

Kosztka József, Báró Schnehen Ernő századosok, Fokner József, Dallos Elek főhadnagyok; Deák György hadnagy, nem a 29-dik, hanem a 27-ik zászlóaljhoz vannak kinevezve.

Végre a 28-ik zászlóaljhoz: Fogarassy József 53-ik gy. e. gy igazítandó, Fogarassy József 53-ik gy. e. őrmester.

Nemzeti gyűlés.

LXXVII. ülése a képviselők házában, oct. 10-én d. e. 9 órakor, Almásy Pál elnöksége alatt.

Elnök: A felsőház osztva az alsóháznak törvényes nézeteit, az 1848. 3-ik t. cz. 4-ik § értelmében a 36. tagokat titkos szavazás útján kinevezte, kik a biráskodást Récey Ádám felett folytatni fogják. Annál fogva a képviselő háznak is — ugyan azon törvény szerinti — meg kell tenni a szükséges lépéseket. (Helyes!) Mielőtt ehhez fognánk, a felsőház határozata fog felolvastatni.

Ludvig-h-jegyző: felolvassa.

Elnök: Most fel fogom olvasni az 1848-ki 3. törv. 34-ik §-át (Felolvassa) Ezen törvény szerint a háznak biztosokat kell kiküldeni a vádper elővételére, s minthogy a törvény a számot nem határozza meg, e részben a háznak kell intézkedni. Talán 3 legyen. (közhelyeslés) s azt nevezük ki felkiáltás útján. (Helyes!) Bátor volnék ajánlani: Kubinyi Ferencz, Palóczy László, és Glácz Antal urakat. (Helyes!) Egyéb tárgy nem lévén, az ülés eloszlatik (Néhányan: mi hír van a csataterőről?). Erre nézve jelentést nem tehetek a t. háznak, minthogy nem vagyok tagja a honvédi bizottmánynak, hanem e részben föltérőndő volna valamelyik tagja. (Halljuk Nyáryt!)

Nyáry Pál: Csak azt mondhatom, hogy semmi újat nem tudok; mert azt, hogy a bécsi dynastia a hozzá tartozókkal megszökött, mindenki tudja. (Kaczaj — tudjuk.) Valamint azt is: hogy Latour-t felakasztották. (Kaczaj.) Ugy azt is: hogy Bécsben a nép tökéletes győzelmet vívott ki. (Közletésés) minek csak örülhetünk, és miért tiszteljük a lelkes népet (Harsány eljenzés.) Ennél többet én sem tudok.

Mi Csányi bizott és hadseregünket illeti: mondhatom, hogy az ellenség Sopron körül van, s hogy seregünk mindenütt nyomában van, s előcsapataink az ellenségnek utócsapatait már el is érték. Ebből azonban bizonyos következtetéseket húzni nem lehet; mert Jellachich — ha egyébben nem erős, igen erős a szökésben. (közszó) minél fogva azt hiszem: hogy az elizott csapatait megfogják találni vitéz katonáink, s el is fogják fogni, de Jellachich alkalmat már most sincs köztük. Tegnap azt hallottuk: hogy Jellachich Posonba 8 sereányt küldött, s felszólította a várost, hogy adja meg magát. Csodálatos, hogy ezen embereket el nem fogták, mert ámbár az ellenség küldötteit bántani nem szabad, de az ily gyalázatos rablócsoportból annyit, mennyit lehet el kell fogni, s velök egy kell bántani mint rablókkal. (Ugy van!)

Egyébiránt egyet még nem tud a ház, s ez tudom meg fogja örvendeztetni t. i. hogy minsterelöknünk nincs, — Récey Ádám bevádva lemondását. (Közszó.) Ezen lemondásért most küldöttem Kossuth urhoz hogy idehozzák felolvasás végett, mely a külügyministeriumnak egyik tanácsnoka Bartal György által ide küldetett. Ezen lemondásban egy igen szép dolog foglaltatik t. i. hogy october 3-án aláírta ő felségének törvénytelen leiratát, 6-án azt kéri ő felségétől, hogy ezen törvénytelen parancsát vegye vissza. (Sokáig tartó nevetés és tetzés.)

Elnök: Minthogy Nyáry képviselőtársunk már szóval előadta, azon lemondásnak foglalatját, nem szükséges azt most felolvasni, hanem oszoljunk el.

Ekkor elhozott Récey Ádám lemondása, Kossuth Lajos élejezek között a terembe lép, minek következtében az ülés folytatottat.

Ludvig-h-jegyző olvassa ő felségének Zichardskirehenben october 8-káról délutáni 2 órakor kelt kéziratát, mellyel Récey Ádám lemondását elfogadja.

Elnök: Ezt a ház tudomásul veszi.

Kossuth Lajos: Nem is tudomásul.

Madarász László: Ezen német levélhez nincsen semmi közünk (Néhányan számadásba való documentum, egyéb semmi!)

Kossuth Lajos: E mellett, még a külügy ministeriumnak személyzetétől azon tudósítás és érkezett hozám: hogy Récey lemondott a minsterelnökségről (kaczaj) és lemondásában kimondhatlanul könyörög, hogy méltótlasok ő felsége azon 3-dik octoberben kiadott manifestumát visszavenni. Ezen jó ember csak azt felejtette: hogy nem kellett volna ily parancsot közölni, s hogy nem kellett volna nevéét felhasználnia ily dolgok megtételére, és ha ő úgy volt meggyőződve, hogy bizony azon manifestum törvénytelen és rossz, nem kellett volna azt aláírnia. Azt hiszem, hogy ezen iratok a ház határozatán semmit nem változtatnak, hanem még is szükséges tudomány végett a vádoló bizottmányhoz utasítandó (helyes!) Egyébiránt, hogy a háznak tudományára legyenek a bécsi dolgok, ezennal érkezett nyomtatványokat felolvasás végett van szerencsém benyújtani.

Elnök: Határozatkép kimondom: hogy Récey-t illető iratok a vádoló bizottmánynak fognak átadatni.

Zábor-szky jegyző felolvassa a bécsi országgyűlésnek october 6-káról kelt részint határozatait, részint proclamatióit.

Kossuth Lajos: Azon levél, mellyel ezen nyomtatványok ideküldettek azt foglalja magában; hogy tegnap előtt éjjel Bécsben tartott országgyűlésen indítvány tétellett az auszriaház minden tagjainak számkivételére, a melly indítvány tárgyalás alávetetni elhatározlatott.

Mi hadseregünket illeti, jelenleg egyebet a háznak nem jelenthetek, mint azt: hogy a táborból vett tudósítások oda látszanak mutatni: hogy Jellachich Bécsfelé talán igen melegnek találja az utat, s annál fogva igen hihető, hogy Sopronfelé akar fordulni; azonban meg vannak a kellő rendelkezések téve, hogy egy részről a hadsereg által, — mellynek vett tudósítás szerint előcsapata Ivánka alezredes vezérlete alatt Jellachich utócsapatjával már folytonos tanácskozásban volt, — szem elől ne vesszitecsék az ellenségnek tábor; más részről ismét a Roth tábornok és seregének elfogatása által disponibilitásé vált erőnk kellő irányban az ellenség ellen indittasok, mellyet a népfelkelés tenger-ér gyenánt vesz körül, Jellachichnak serege, ha csak valami kimondhatatlan ügytelenség nem történik rántalról, mert nagyon kell vigyáz-

ni: hogy az ellenség meg ne csaljón, ha tüközetre kerül a dolog, a legjobb reményünk lehet, mondom Jellachichnak serege meg fog semmititenni. De nagy vigyázat kell, így például: ugyan azon egy időben Jellachich Győrben és Sopronban rendelt seregének 50, 60 ezer kényeret, holott ugyan az nap miad két helyen nem lehetett, tehát egyik-nyen nem lehet más utasítást adni, mint hogy minden kitelhető erőt oda küldünk. E részben Pázmándi elnök kellő utasítással ellátva a táborbament, s azt tartom itt speciálitásokba erőszkedni nem czélszerű. (Helyes!)

Vidos országos bizott s népfelkelés vezérétől vettünk tudósítást, melly szerint, Kanizsa táján Nugent seregét az ott felkel néppel megverte, és hátraszorította a legrádi hegyek közé, Nugentnek azon utasítás volt adva Jellachich által: mint az elfogott levélből kitetszik, hogy most Bécsfelé szabadon egyesülhet Jellachich táborával, azonban, bár azt lehet mondani, hogy 105 huszárokon kívül, kik Gräczből átjöttek, Vidos urnak rendes katonasága nem volt, a nép ugy van lelkesítve, miszerint Vidos urnak nem arra kell gondjait intézni, hogy a nép menjen az ellenség ellen és üsse, hanem arra, hogy ha el fog valakit agyon ne üsse, noha ezen gondoskodása nem sikerül mindíg; mert a nép erősen fel van bősülvén ezen rablócsoport ellen. Így például: egy helységet — mellynek neve nem jut eszembe — 70 határőrg megtámadván, a nép nem nyugodott addig, míg egytől egytől mindnyáját le nem koncolta.

Későbbi tudósításaink oda mutatnak: hogy Vidos seregeivel hasonlóképp megfelelő irányzatban Jellachich táborá ellen dolgozik, s annak körülkerítését részről is előmozdítja.

Harmadszor: Van szerencsém jelenteni azon gaz Mayerhofferre nézve — ki kétségtelenül és inspecie a legnagyobb áruló és a legocsmányabb ember, semmi kegyelmezésre nem méltó, Jellachich győzelme iránti reményében — minthogy az elfogott levelekből úgy látszik, hogy a szerb lázadók táborában is a fővezérséget Jellachich viszi — mintegy 2000 ember — és 12 ágyuval a Dunán átjött azon érzézzel, hogy a Verbászi táborunk ellen hátulról működék. Erre nézve is a honvédi bizottmány megette mindjárt intézkedéseit, hogy ezen sereg kellő elfogadásra találjon, s egyszerűsziad rendelkezett arról is, hogy a verbászi és óbecsei táborok minél több nemzetőri, honvédi s más oly erővel gyarapittassanak, miszerint — ha nem más — azon védelmi vonalnak, mellyben ottani táborunk áll — biztosítása megtörténhesék, s ennek következtében mobilizálthassék rendesebb gyakorlottabb erő oly célokra, mellyek a haza szabadságára és a lázadás megújulásának eltávolítására szükségesek. Ezen intézkedések és diversiók részleteibe nem erőszkedem. (Helyes!)

Egyébiránt mindent concentracia véve, az egész egy kicsinált terv, melly szerint már ez előtt 4 — 5 héttel hallottuk, hogy september 29-ke azon nap — mellyben Magyarországnak vége lesz, — ekkor támadván fel minden oldalról minden népiség. Különösen a szegény elcsábított oláhok közt elterjedt mozgalmak mutatkoznak. — Ezen népet szivemből sajnálom; mert ezen népre — ha enged a csábításnak — mihelyt az ellenség hadseregünk győz, barzasztó sors várs. Azért a honvédi bizottmány egy proclamatiót intéz az oláh néphez, mellyben mondatik: a kegyelemnek utolsó szavaival, hogy miután velünk egyenlő szabadságot kaptak, térjenek békére, különben nyakukon lesz 30, 40 ezeryi hadseregünk, s őket semmivé teendi; mert lázadók irányában kegyelmet gyakorolni nem lehet. Addig is, míg magyarorszeink azon vidékekre mennének, az ottani magyar-helységekben népfelkelés rendeztetik.

Egyébiránt vannak némely tárgyak, mellyekre nézve a háznak intézkedését folkérni bátor vagyok.

Először: méltóztassanak a nemzet nevében elhatározni s megparancsolni: hogy a külföldön levő sereink haza jöjjenek, s ennek sikerítésére a honvédi bizottmányt megbizni. (Helyes!)

Másodszor: Miután oly időket élünk, midőn a hazának minden egyes polgára egyáltalában nem vonhatja magát ki azon köteleaség alul: hogy a körülmények szerint személyesen is részt vegyen a haza megmentése terhében: most nácsean arra idő hogy külföldön sétál-gasson valaki, (közhelyeslés) s még kevesebé van arra idő, hogy valaki külföldi sétálgatásait a camarilla conspíratióra használja. Annál fogva jónak, szükségesnek és természetesen talánám elhatározni: hogy azon körülményeknél fogva, mellyekben a jelen percekben vagyunk, mindazoknak — kik a hon javadalmával élnek — személyes részvételüket méltán igénybe vevén, a külföldön tartózkodó magyaroknak akár birtokosok, akár nem, megparancsolatik: hogy mindenki 15 nap alatt haza jöjjen, különben ezen nemjövés által, ha az ország iránti polgári kötelesség alul magát kivonja, a törvényzerint követekezeseket magának tulajdonítsa. (Helyes!) Ezt azonban különö- sen kívánám értetni azokra, kik a szomszéd tartományokban vannak, és nem azokra, kik netalán az országszolgálatában, vagy a kormány megbízása következtében külföldön tartózkodnak. (Helyes!)

Még egyre van szerencsém a háznak határozatát folkérni. Szegeden 480 olasz fogoly van.

Ezen foglyokra nézve a bécsi ministeriummal a volt ministe- rium érintkezésbe tette magát, megmondván: hogy teljességgel nem látja-át, miért kellesse az olasz foglyokat Magyarországon tartani? — Nagyon sajnálom, hogy minden igyekezetem mellett is nem adhatok a háznak arra nézve felvilágosítást, hogy minémü foglyok ezek, politikai foglyok-e, vagy sem. Mondatik, — hanem diplomatikailk külfökre nem hivatkozom, hogy ezen emberek rendzavarásra való javithatlan hajlamuknál fogva tartatnak fogságba. Már hajlamért valakit büntetni jogos dolog. Csak tettektől szokták az embereket büntetni, hajlamért számoljon jóni kisten elött.

Kettőt azonban mindenesetre tudok, egyik az, hogy a politikai foglyoknak maga a király a mult országgyűlés alkalmával — az egész birodalomban mindenütt amnestiát adott, — a másik az, hogy Magyarorszag nem Neuseeland — hova a világnak minden rablót deportálják. Ezen becseleneisést Magyarországnak nem vagyok hajlandó elismerni, hogy más országból a fex hominum ide küldessék. Nem látzszik tehát jogszerűek, hogy hetvenhét operenczián tuli országokból rabló-

kat ide küldjenek, — annyi mindenesetre áll, miszerint nem látom-át, hogy Szegedvára miért foglaltassék el ezen foglyok által, és katonáink, kiknek más destinatiojuk van, azoknak őrzésére miért fordittassanak?

Annál fogva a honvédi bizottmány azt rendelte, hogy ezen olasz foglyok hosszának ide, s azok hónap itt megérkezendnek. Szükséges tehát intézkedést tenni, hogy velök mi történjék.

Csak arra kérem a háznak határozatát, hogy vagy in specie mondja ki, hogy ezen foglyokat szabadon ereszzsük (Számosan, szabadon kell eresztetni!) s el kísérjük az ország határaig, vagy fegyvert adjunk nekik, s ajánljuk őket a Posonyban levő Csecopieri ezrednek: hogy őket mint atyafiákat vegyék pártfogás alá, vagy általában bizzuk meg az érszbeni intézkedéssel a honvédi bizottmányt, mert ez nem rendelés kormányzási tárgy. Ha erre nézve a ház határozott — még egy tárgyban fogok szólni.

Deák Ferencz: Ezen foglyokra nézve én némileg adhatok felvilágosítást, mert én leg elsőbben is a nádort szólítottam fel, mint akkori minster, hogy írjon Bécsbe ezen foglyokról rendelkezés végett, mert mi idegen foglyokat nem tarthatunk; nem akartunk nyilván fel- lépni a Bécsi minsterium ellen, nehogy ellenségeskedésnek tekintés- sék; azonban ez nem törtévéen hivatalosan szólítottuk fel. Ezen hivatalos felszólításra, míg én Batthyányval mint minster Bécsben voltom érkezett az auszriai igazságügy minsteriumtól Bachnak egy levele. Ezt a levelet igazságügyministeri álladalmi titkár elfoghatja adni, mert az én távolléteben tárgyalatott azon levél, s akkor tárazámat Klauzálf minster töltvéen írta alá a határozatot, — az iratok között megtalálható; Bach minster azt írta hogy ő az auszriai minsterium iratai között a régi kormány iratai között semmi nyomát nem találja annak, hogy azon emberek valaha bíró elibe lettek volna állítva (tompag zás) annál inkább nem tehát azt, hogy ezek ítélet mellett lennének elzárva. Okául a miért ezen foglyok bezárattok azt mondja: „Wegen unbestimmlichen Hang zu Missethaten.“ Erre nézve Klauzálf ki az akkori igazságügyministeri tárczát betöltötte azt felelte neki: hogy már ezután akár mit csináljatok foglyaitokkal, mi azzal nem törődünk; hanem mulhatatlan szükséges hogy inuen vigyék el, s rendelkezze- tek róla. És Bach minster azt kívánta, hogy csak néhány hétig meg rendelkezést tesznk róla, várakazzanak. A mikor Klauzálf azt érttettem hogy ekkor september végett tüzték ki a végett hogy a foglyokat átveszik. Bizonyosan tudom hogy az akkori belügyminister Doblhof irt az olaszországi kormányzó főtisznek a foglyok át vétele iránt, azonban september utója elmúlt, és nem történt semmi, természetesen hogy a ház most felelte határozhat; leg czélszerűbb lenne hogy a bizottmánnyra bizzassék.

Halász: En egyedül azokra nézve kívánok szólni, kik külföldön vannak. Ezekre nézve méltóztattak, csak 15 napi határidőt adni, és semmi kivétel nem tétellett. A 15 napot részemről kevésnek tartom; mert lehet valaki oly távol, hogy 15 nap alatt oda sem érhet a tudósítás; tehát 30 napot kívánék megállapítani, mert lehetnek mester-emberek, lehetnek meglepedett magyarok kikre nézve kivétel tenni szükséges; s lehetnek kik már künt vannak és kik most akarnak ki- menni. Nézetem szerint mind azok kik most ki mennek a hazából haza- árulok, s azokkal mint hazaárulókkal kellene bánni, kik pedig 30 nap alatt kivéve, azokat kik törvényesen vannak külv, haza nem jönnek, szinte hazaáruloknak tekintessenek. Mi az olasz foglyokat illeti miután hitelesen nem tudjuk miért vannak elfogva, leghelyesebb lesz a bizott- mányra bizoni. A katonaságra nézve pedig megegyezem abban, hogy tustint haza jöjjenek.

Madarász László: Engedjen meg az előttem szóló képviselő ur ha nem osztozom véleményében; nyiltan kimondom okát; az eltávozásnak két neme van, egyik azon eltávozás, melly jószándékból történik, másik mellyet mindenki tud, s rövid időn tudva lesz, hogy hazánk sok fia Bécsbe épen a camarilla működésének előmozdítása végett eltávoztak. Ha ezeknek a mostani időben 30 napot adunk a haza jövetelre, melly idő most annyit tesz mint máskor egy év, könnyen megtörténhet hogy épen azon 30 nap alatt veszélyeztetik Magyaror- szág s nem lesz többé Magyarország; ezért ha már csakugyan a táblabírói polticót követjük t. i. hogy a messzeséget is vegyük a mint tudva van, hogy a mivel Europa minden continensébe, kivéve Muszka- országot 5, 6 nap alatt a levelek eljutnak, ha azon régi modortól hogy az időzetre például 60 napot adjunk, ki nem akarunk vergődni, könnyen oda juthatunk, hogy az egyének behívására engedett hosszas idő miatt Magyarország létét kockáztatjuk. Azt hiszem nem sokára azon irások Bécsben nyilván fognak tárgyalatni, s azok között több olyanokra fognak bukkanni, melly a camarillaris mozgalmaknak tagjait fel fogja tárti, és seaki azt tagadni nem fogja, hogy a legközelebbi 20 nap alatt Magyarországból eltávoztak egész más szint adnak Magyaror- szágnak, s ismét mást a jóhiszemben már régebben jóakaratóból eltá- vozott legjobb fiait. De midőn oly körülmények közt van Magyarország, hogy önsztatitkaraíró is semmit nem tud, mint Zichy és Trefortól, s ez a választmányál sines bejelentve, azt hiszem ekkor a háznak in- tézkedni kell s feljogosítani a választmányt, hogy belátása szerint akép intézkedjék hogy a kint lévők a messzeséghoz képest a kitizen- dő határidő alatt haza jöhessenek. Ennél fogva meglegednék Kossuth Lajos indítványa szerint abban, hogy Europa continensén belől 15 napot tüzzünk ki, az azon kívül lévőknek pedig 30 napot (egy hang Pá- risból 15 nap alatt hogy fog haza érkezni? más hang: csak az auszriai birodalomban lévőknek adjunk 15 napot) jol van, elfogadom hogy kik az auszriai birodalomban vannak, ezekre nézve 15 nap elég, a kik pedig azon kívül vannak 30 napot adjunk.

Elnök: Ki fogom mondani a háznak határozatát, először biz- zassék meg a honvédelmi választmány, hogy minden külföldön lévő katona jöjjön rögtön haza, hogy a ház ahoz képest intézkedjék. Kik pártolják álljanak fel! (Mindnyájan felállanak.) Másodszor, mind azon egyes személyek, kik a haza mostani körülményei között hazánkban nem tartózkodnak, s kik az auszriai birodalomba vannak 15 nap alatt haza jöjjenek s azon kívüliek pedig, a honvédelmi bizottmány belátására bizatnak hogy akép intézkedjék, a mint az idő és a tá- volsághoz képest czélszerűnek tartja. (Felállanak mind.)

Halász: A kik most mennek ki, a határozat kibírdetéséül,

vagy után
nal kimond
El
kijelentette
A 4
zárva, kik
és csak ha
tézkedni:
ekintetben
elfogadjuk
Fa
mert vann
küldött,
számba ve
és kik a v
zafui köte
gok elhag
melly alau
El
De
tározni, m
ülésben el
s többen
tak volna
El
nap mulv
(Elfogadju
Ma
egy igen t
nácsozás
tatlan biz
István her
reginek ve
ban voltu
és hadve
pontosult.
magyar h
titok, ho
kül, melly
Budára jö
kimondom
mit tudok
egyes tag
ugyan a
akkor elő
Ist
ezen főve
állott Batt
is kísért,
ván, mel
a Jellach
hanem ta
engedni
hogy elm
távozása
azon eset
dását, m
dolog ve
de az vilá
dó levél
ada lem
Me
szág nádo
nyel nem
egyen ki
shának
deit veze
kapcsolv
szobtám
szonyban
hogy Ma
jábani ez
bens ne
fentartva
és szemb
mányát
körülme
nemzet k
totta ma
országgy
Es késő
latván ne
szélyben
hagyása
parancs
lessege
ta; min
sereget
latot ide
helyzetb
ha a had
ben én s
a serege
aitni kell
ni e ca
mert az
azonban
ezim, m
megyek,

vagy utána, nem kívánék 15 napot sem, hanem ezekre nézve azonnal kimondanom, hogy hazaárulok.

Elnök: Ez nem szükséges, mert már a ház eziránt akarát kijelentette, a bizottmány fogja tudni, mit legyen teendő.

A 4-dikre nézve, minthogy Szegeden oly foglyok voltak bezárva, kik bírót sem állottak, mint Deák Ferencz előterjesztette, és csak hajlámért tétettek be, kik holnap ide érkeznek, szükséges intézkedni: tehát a honvédelmi választmányt kellene megbízni, hogy e tekintetben mindenestre a szabadság alapján intézkedjék. (Felállanak: elfogadjuk!)

Farkas Károly: Én tisztába kívánom hozni a dolgot, mert vannak itt a képviselők közül is sokan, kiket a kormány ki nem küldött, sem a vadászcsapattal el nem mentek, szeretném tehát számba venni mind azon képviselőket, kiket a választmány kiküldött, és kik a vadászcsapattal elmentek, és azokra nézve, kik ezen két hazafi kötelesség teljesítésében nincsenek eltávozva, hanem csak magok elhagyták a törvényhozási helyet, határidőt kívánék tűzteni, mely alatti ide vissza jöjjenek. (Helyes!)

Elnök: Meltóztatnak ezt elfogadni. (Elfogadjuk!)

Deák Ferencz: Erre most bajos igazságtalanság nélkül határozni, mert emlékeztetem a t. házat, hogy a mult napokban utolsó ülésben elnökileg kimondott az, hogy több napokig nem lesz ülés, s többen elmehtek családjaikhoz a nélkül, hogy rosz ezéből távoztak volna el. (Igazság!)

Elnök: Meltóztatnak megállapodni abban, hogy ha néhány nap múlva elkezdődik az ülés, ezt az elnök tartsa evidentiában. (Elfogadjuk!)

Madarász László: Bátor vagyok a képviselőház figyelmét egy igen nevezetes tárgyra felhívni, mely a házban már egyszer tanácskozás alatt volt, de könyveden elmellőztetett. Magyarország osztatlan bizodalommal választotta el István főherceget nádorává, azon István herceget, ki a képviselőház által felszólítatva elváltta hadseregünk vezérletét. Tudjuk mindnyájan, hogy akkor minő aggodalommal voltunk, s hadseregünknek alig tudtunk más expedienst, nem lévén hadvezér, mint István herceget, kiben a bizodalom annyira összpontosult, a ki törvényeserint köteles lett volna mint főkapitánya a magyar hadseregnek vezérelni a sereget. Mi történt ezután, szinte nem titok, hogy István Magyarország nádora, minden előire bejelentés nélkül, melyet a háznak tett volna, a sereget elhagyván, éjeli időben Budára jött és éjjeli időben Bécsbe eltávozott (egy hang ugy van!) én kimondom hogy ugy van, s kötelességemnek érzem kimondani azt a mit tudok annyival inkább, mert én mint a honvédelmi bizottmány egyes tagja, felelőséggel tartozván, bár mit tudjak, mely irományok ugyan a bizottmánynál nincsenek, de Batthyány minsterelnök ur által akkor előadattak, minden tétovázás nélkül elmondani.

István főherceg, Magyarország megbízott fővezére, elvállalván ezen fővezéri méltóságot, egy iratot küldött, a mely egy egész ívből állott Batthyány minsterelnök urhoz, melyet egy magános levelével is kísért, melyben kimondja, hogy a felségtől egy parancsolatot kapván, melynél fogva meghagyatik neki, hogy mint ausztriai főherceg a Jellachich táborával szemközt mint ellenség ne merészejen állani, hanem tartóztassa meg magát minden személyes befolyástól; ennek engedni köteles levén nádori hivatalát kénytelen letenni, s eként hogy elmegeyen Bécsbe s megpróbálja az utolsó lépést, s ha ezen eltávozása a háznak némi aggodalomra s erősebb vitákra adna alkalmat, azon esetre felhatalmazza a minsterelnököt Batthyányt, hogy lemondását, melyet én is olvastam, a képviselőháznak azonnal adja be. Ez a dolog veleje. István főherceg működése Bécsben mi volt nem tudom, de az világos, hogy hét napi eltávozása után István beküldette lemondó levelét, melyben foglaltatik, hogy ő a magyar királynak már beadta lemondását.

Most magános véleményemet mondok el. Azt tartom, Magyarország nádorává senkit oly osztatlan vélemény s erős hittel és sok reményvel nem jelet ki, mint István főherceget; mert azt gondolta, hogy azon egyén ki Magyarországon született s más részről azon egyén, kiaz olygaráhiának nem tagja, mert ezek voltak azon alapok, melyek az ország rendjét vezérelték, és harmadszor azon egyén, ki a dynastiához szorosabban kapcsolva van, midőn ezen két érdek a dynastiához kapcsolódik legerősebb támasza leend Magyarország szabadságának; s azon egyén, kit Pozsonyban a mult országgyűlésé nádorává elválasztott, s le is tette esküjét, hogy Magyarország szabadságát alkotmányosságát 2-ik András bulájában ezen szavak szerint: „ipsam scripturam semper prae oculis habens nec ipse deviat, nec regem vel quoscunque consentiat deviare“, fentartva védeni fogja, s mint Magyarország nádora még a királyiál s szembe fog állani s megfogja mondani hogy Magyarország alkotmányát megbántani nem szabad, mert magyarországi nádor bizonyos körülmények között, fentebb áll a királyiál s itéletőbiró a király és nemzet között. De tovább menve Magyarország királya ugyanazonosította magát Magyarország alkotmányával a midőn Pozsonyban a mult országgyűlésen azon uton ment, melyet István jóváhagyott s elfogadott. És később mi történt? Midőn seregeink majdnem oszlo felben voltak, István nem sietett a hadsereg eléré állani, védelmezni a házat a veszélyben, sőt inkább a mint lement egyenesen a képviselőház meghagyása és kezéből, mert a törvényhozási felhívása nem egyéb mint parancsolat az alkotmányos s törvényes forma irányába, midőn kötelessége szerint a melyre megesküdött lement a táborba s azt elhagyta; minő aggodalmas körülmények voltak azok melyben István a hadsereget elhagyta s hadseregeinkben eltávozása sokkal rosszabb hangulatot idézett elő, mint midőn még oda nem ment, és sokkal rosszabb helyzetbe hozta a házat Istvánnak ezen tette, ugy hogy jobb lett volna ha a hadsereghez menése előtti távoztot volna el. Ennek következtében én semmit nem kívánok egyebet, mint mit törvényeink mondanak: a sereget elhagyni bár kinek engedelem nélkül nem szabad, ezt teljesíteni kell, mindenkinek; ennek van egy czime melyet ki kell mondani e czimet mig István sérthetetlen volt, nem lehetett himondani, mert az 1848-ki törvény 3-ik cz. sérthetetlen tette őt mint nádort; azonban jelenleg többé nádor nem lévén, kimondom nyíltan hogy e czim, miután Magyarországot elhagyta István „hütlenség“. De tovább megyek, István ezen tettét a világ előtt soha törvényesíteni nem fogja,

mert azon küldöttség előtt mely több tagokból állva hozzá ment, kijelentette nyíltan, magam is jelen voltam, emlékszem reá, hogy ha Magyarország helyzete akként fejlődne ki, hogy a dynastiának bár mely egyes tagja is elcsatolva hozatnék az országnak érdekével, higyjék el önök, hogy én mint Magyarország nádora lettem eskümből hűfogok maradni. Nem tudom megegyeztetni hogy ő épen a veszély idején, azon perczekben a melyben Magyarország alkotmánya veszélyeztetik elhagyja a házat. Talán menthetsé valaki azzal, hogy Magyarország törvénytelen tette lépett át. Ezt nem lehet mondani, mert addig István itt volt kormányzata alatt semmi törvénytelen lépések nem történtek; hanem eltávozása után történt a bécsi camarilla működése következtében azon törvényellenesség, hogy t. i. Récey saját maga kinevezetében mint minsterelnök ellenjegyezte, de ezt nem lehet nekünk tulajdonítani. Kimondom nyíltan hogy István eltávozása vagy roszaság, vagy gyávasságból eredett. Itt az idő hogy Magyarországnak nádori hivatala megürülvén ezt ki kell mondani s arról rögtön intézkedni, hogy a nádori hivatal visszaéléseinek kitéve ne legyen; azért én kórném e tekintetben a jegyzőkönyvbe bejegyeztetni és határozatilag kimondatni, hogy István hercegnek Magyarországból eltávozása s nádorságáról lemondása, azon szomorú érzéssel véteik a mely által Magyarország sok reménye megilusit. Másodszor hogy a honvédelmi bizottmány utasítások sikes intézkedéseknek a végetti tételére, hogy a nádori méltóságot illető minden vagyonok, kezelése alatti minden eszközök, egyszersmind biztosításának a nemzet számára.

Elnök: Mielőtt megkérdézném a házat, hogy Madarász László által előadott indítványt párolja e? kötelességemnek érzem kijelenteni, hogy a napokban a ház közokarattal nyilvánította, miszerint néhány napig ülést nem tartand. Kérdem tehát a házat, hogy addig, mig az eltávozott tagok vissza nem érkeznek, kíván-e ezen indítvány felett határozni, vagy talán jó lenne addig várni, mig a hat nap, a mig t. i. a ház ülést nem tartani határozta, elmúlik?

Kálóczy: Elnök ur felszólításába ha bele egyeznék, abba t. i. hogy ezen indítvány feletti határozat elhalasztandó, ez által meggyengitök előbbi határozatunkat; mert ez által az volna kimondva, hogy a ház azt érzi, miszerint nincs elégséges számmal arra, hogy határozatot hozzon, s akkor azt fognák mondani: a ház maga elismerte ezen 4-ik indítványt, hogy nem képes határozni, tehát előbbi határozatunkra nézve ugy állnának, hogy azok nem kötelezők.

Kossuth Lajos: Tisztelt ház! Az ilyen rendkívüli időkben az intézkedéseket a formalitások szempontjából mérni nem szeretem. Elöttem az áll, hogy olyan dolgokat melyeket minden legkisebb baj nélkül lehet halasztani, akkorra, midőn azon társaink is, kik most személyesen részt vesznek a táborozásban vissza érkeznek, igen ilendő lépésnek tartom; ellenben olyanokat, melyeket a percznek sürgetősége kíván, épen a haza azon védelmének szempontjából mely végett társaink ott küzdenek, nem gondolnám, hogy el lehetne halasztani. — Ilyeneknek tartom az eddigi határozatokat. A volt nádor iránti kérdést két részre osztom. Én megvallom őszintén, nem csinálók titkot, comediókat, én ugy tapasztaltam a historiából, hogy az ausztriai háznak mindig természetéhez tartozot, hogy midőn elbizakodhatott erejében, akkor a magyar nemzet szabadságának elnyomására mindent elkövetett. (Ugy van!) Mikor pedig fordult a koczka, elkezdtek gyönyörűséges arczokat csinálni, és a magyar nemzet nyágelkűen azt mondta: legyünk jó barátok. Én tehát a dolognak két oldalát látom; egyik oldal annak kimondása hogy a nádor, — mely elmozdithatlan hivatal különben je, — midőn a tábor oda hagyta, s a legveszélyesebb perczben elmenetele által semmivé tenni igyekezett az országnak azon sarkalatos törvényeit, hogy külföldről nem kormányoztathatunk, hanem itt kell lenni a király képviselőjének, ki az országot itt kormányozza, midőn ezt tette, más részről a tábor oda hagyta, a legszentebb kötelességeit sértette meg; és mivel azokat megsértette, annak kimondását, hogy a millyen nagy volt a remény, melyet iránta tápláltunk, s nagy volt a bizalom mellyel őtet azon magas székbe neveztek, ugy ezen cselekedete közte és a magyar nemzet közti ledönthetetlen elválasztó falat emelt. (Helyes!) Ezt kimondani szükségesnek tartom, azt azonban, hogy az országából távozása, s hivataláról lemondása következtében az ország kormányzatára nézve minő intézkedések tétesenek, azt igen is a győzelem utátra kell halasztani. Tehát a kérdésnek ezen részét nem kívánom tárgyalni, de azt ki kell mondani, hogy közte s a magyar nemzet között nincs többé semmi közös. (Elfogadjuk!)

Elnök: Végzésleg tehát kimondom, hogy a ház elfogadja azt, mivel a nádor a legveszélyesebb pillanatban hagyta el a tábor, a millyen nagy volt azon remény és bizalom, mely hozzá a magyar nemzetet kötötte, azon tette által megszakadt.

Kossuth: Világosan hozzá tenném: a nádori székek e kenti megürülése következtében az ország kormányzása iránti intézkedések annak idejére halasztatván. (Helyes!)

Elnök: Egyéb tárgy nem lévén az ülés ejoszlik.

Ülés vége 11 órakor.

Folyt. Ülés a képviselők házában oct. 10-én délután 4 órakor.

Elnök: Csányi kir. biztos uról érkezett tudósítás szerint Jellachich a magyar határokról elhuzodott, be az ausztriai tartományokba. K. biztos ur azon veledkezésben van, hogy jó lenne Jellachichot nyomban mindenütt követni bár merre menjen, ha szinte Bees falai alatt lenne is. E végett a háztól világos határozatot és felhatalmazást kér, hogy Jellachichot merre mikép és meddig kövess. Felszólított tehát a házat méltóztatni ez iránt határozatot hozni.

Kossuth Lajos: Én ezen kérdésre nézve azon szempontból indulok, hogy miután a bécsi lelkes nép az ellenük működő pártú hadsereg erősítésére szolgáló hadseregnek Jellachichhoz csatlakozását oly hősiességel akadályozta: a magyar nemzet részéről a leggyávább hálatalanság vo na, ha ne talán ugy intéznék a maga seregeinek mozdulatait, hogy midőn az ellenséges tábor vitéz seregeink által üldözve a veszélyt nyakunkról az ausztriai nép nyakára hártja, akkor mi azon népet elhagynók, és nem segítünk őket, hogy meg legyenek mentve a közös ellenségnek semmivé tétele által azon veszélytől, melyet mi miattunk vettek nyakunkra.

Azonban midőn ezen szempontból indulok, azt gondolom, hogy

a képviselőház részéről szükséges e tekintetben oly nyilatkozatot tenni, miszerint isten, világ, s az ausztriai nép előtt tisztán álljon, hogy midőn seregeinknek Jellachich seregeinek üldözését, akár hova menjen, meghagyja a képviselő ház, ezt senki se magyarázza oda, mintha legtávolabbról is ellenséges czélzattól lépne által a Lajthát. Ezt a magyar nemzethez illő őszinteséggel legjobban vélem eszközölhetők az által, ha egyenesen a ház határozata következtében a birodalmi gyűlésnek iratnék e tekintetben egy nyilatkozat, s azon nyilatkozat és annak alapul szolgáló határozat értelmében hagyatnék meg a honvédelmi bizottmánynak, hogy a táborvezérnek, Csányi orsz. biztosnak és Pázmány elnöknek, kik a táborban együtt vannak, a sereg mozdulataira nézve adja meg a kellő rendeletet.

És mivel most a perczekben a nemzetek sorsa fekszik, tehát én megpróbáltam feltenni azon nyilatkozatot, mely a képviselő ház részéről, ha egyébiránt helyeseltetnék, a birodalmi gyűléshez volna küldendő. Én azt gondolom, igen rendőn van, hogy nekik irván néméttől fogunk irni. (Helyes!) És azért méltóztatnának megbocsátani, hogy mindjárt egy olvasom a mint azt, ha helyben hagyatuk, elküldhetőnek gondolom. (Felolvasás után.) Bonyi volna. (Igen jól van! Taps. Mindnyájan felállnak.)

Elnök: E szerint illy formán lehetne a ház határozata. (Felolvasás) Kik ezt elfogadják, álljanak fel! (Mindnyájan felállnak.)

Nyári: Azt nem hallottam a határozatban, mit szükséges bele tenni, hogy t. i. oly utasítás adatot a hadvezérnek, hogy midőn Auszriának kormányja megfogja keresni a tábornokot, hogy tovább nem szükséges neki menni, akkor vissza jöjjon (Ben van!)

Elnök: Az ben van a határozatban: mihielyt az országgyűlés szükségesnek látja. Tehát implicite ben van az is mit Nyári mondott.

Kossuth Lajos: Most ezen szóval „kormány“ furcsa dolgok játszatnak imitt, amott, s ennélfogva e részben az embernek óvatosságnak kell lenni, s én ezen szempontból gondoltam ugy tenni, hogy én egyenesen a nemzet képviselőiről szóltam. Ha az azt mondja, vissza: nincs reátok szükség, tüstént vissza jöjjenek. Ha ezt méltóztatnak helyben hagyni, meg tesszük a rendeletet, hogy el menjen, s ennek következtében a sereghez is hasonló értelemben a parancsot megküldjük. Ennek a felső házzal közlését, mely szinte együtt van, ha kívánni méltóztatnak, elnök ur talán mingyárt meg tehetné, fél óra alatt meg van az egész (Jól van!)

Egy képviselő: Kivánom kinyomtatni, s az országgyűlési tagok közt kiosztatni. (Ki fog nyomtatni.)

Az ülés 5 órakor eloszlott.

Felsőházi ülés oct. 10-én esti 9 órakor, Perényi Zsigmond elnöklete alatt.

Az ülés megnyitása után

Elnök: Tisztelt felsőház a minapi jegyzőkönyv hitelesítve lévén, azt most ujjolag hitelesíteni nem szükség. Egyébiránt pedig jegyzőnk távol lévén hibetoleg most működik mint katona, mint idevaló nemzetőr, megkérném Hont megye tisztelt főispánját, lenne szives a mai jegyzőkönyvet vezetni. Tárgya e mai ülésnek, következtése azon ujjabi eseménynek, mely feletti a képviselőház határozatot hozott, s azt a felső házzal közölte.

Röviden az ujjabi események oda mutatnak, hogy Jellachich Brünnek tartva, átment a Lajthán; segélysereget kapott több ezerekből állót, hogyha bár mennyisége nem bizonyos is; azon kérdés állított fel, vajlon a magyar hadsereg Jellachichnak rabló hadsapatját üzze-e tovább Magyarországon túl is? Ez lesz tárgya mai tanácskozásunknak.

Géczi Péter helyettes jegyző olvassa a képviselőház határozatát.

Elnök: Ennek következtében a képviselőház, ugyan ezt a mi határozatban foglaltatik, német nyelven kívánja az ottan egybegyűlt képviselőknél tudtára adni.

(Felolvastatik német nyelven.)

Elnök: Ez tárgya a mai tanácskozásnak, méltóztatnának határozni (Elfogadjuk tökéletesen. Köz helyeslés.) Mint látom a véleményem közös; nincs egyéb hátra, hanem a szokott uton a képviselőháznak tudtára fogom adni, hogy a tisztelt ház is egy értelemben van a képviselő házzal, s a határozathoz hozzá járulnak. A mai ülésnek egyéb tárgya nem lévén az ülés eloszlatom.

Az ülés eloszlik.

Belföld.

Nagy Várada october 7. A gaz Jellachichhoz áttért Kresz — könyvülvos ezredből 50 köztűz, és 5 alizst Precz alhadnagy vezérlete alatt a napokban városunkba érkeztek, lovakat szállítván a sándor huszárok számára. Minthogy azonban utdelvölök szerint csak Pestig jöhettek vala, kormánybiztosunk rendelete következtében s a helybeii generalis beleegyezésével lefegyvereztetek. A lefegyverzés minden ellentállás nélkül történt meg; sőt, a lefegyverezettek mint olaszok, nyíltan be vallák: miszerint ők, honunkban csak szabadságunk mellett harcolandnak, s ellene soha; mert az ő véreik is szabadságért hulltak el, s harcolnak ezután is Olaszországban, s ők a magyarokkal rokonérzelműek lévén, tudják ugymond: Magyarhon bukával, nem leszen kivívható az olasz függetlenség. — Illy értelemektől lelkesületen e derék hadnagy, s alizst, és két köztűz tegnap este Hodossy Miklos kormánybiztosnál megjeleavén, mindnyájok nevében kijelentik: miszerint önjátuk, magyarhuszárok lenni; s ha kérésök, illetőleg feltételek elfogadtatik, készek azonnal állépni bármelyik, a harcterén álló magyarhuszár ezredbe. Feltételek pedig az: hogy együtt maradhasseanak, s ha majd a magyar haza ellenségei legyözetnek, bocsájtassanak haza, hogy honuk szabadságáért is küzd-hessenek az olaszok elleni ellen. A derék olaszok ebbeli hérélmők kormánybiztosunk által elfogadtatván, az ujj huszárok holnap fognak fel- esküdni a magyar alkotmányra.

Népgyűlésünk határozata következtében a helybeii generalis, s több serezedbeli tiszték a magyar alkotmányra, holnap szinte felfognak esketni.

Ausztria.

Az országgyűs oct. 6-kán a városbani csatázás közben esti 5 órakor tartott ülését Strohbach elnök csak arra nyitá meg, hogy Löbner a vonakodónak kinyilatkoztatta, miszerint őt vád alá helyezend.

A közép és jobb oldal kinyilatkoztatta, miszerint azon hír, hogy ők az országgyűlést el akarják hagyni, valótlan, ők utolsó emberig állni fognak a nép mellett. Felirat küldetett a császárhoz, melyben kívánták: 1) népszerű ministerium alakítása, melyben azonban Doblhoff és Hornbostel megmaradjanak; 2) a mai eseményekre közböcsánát, és Jellachich bán letétele. Az országgyűlés kebeléből állandó közbátorsági bizottmány nevezetik ki 10 tagból álló. Parancs adatik, hogy sem a déli sem az északi vaspályán katonaság a városba ne szállítsassék. Éjféli után 1 órakor visszakerült a császárnál járt küldöttség azon válaszzal, miszerint az új ministerium alakítása, Doblhoff és Hornbostel megmaradásával, megtörténjen, s ezen új ministerium rendezendők a viszonyokat.

Oct. 7-én Smolka alelnök nyitotta meg az esti ülést. Az ujonnan (e napokban) választott községi tanács munkásságát megkezdeni rendeltetik. Az éj folyamán, hosszu kemény harcz után, a nép a fegyvertárt elfoglalta és beléle magát felfegyverezte. Erre nézve rendeltek, hogy most a fegyvertár bezárassék s csupán a védelemre rendelt nemzetőrség maradjon ott. Ülés vége felé kezdett a hír elterjedni, hogy a császár megszökött.

Éjféli előtt félórával az egy óra elhalasztott ülés folytatott. Kraus pénzügyminister két iratot tesz le a ház asztalára: egyik a császártól van azon tartalommal: a császár annyit engedett oda jogából, a mennyt lehetett, stb. stb. s az utolsó eszközöz látja magát nyulni kénytelennek, hogy a szabadságot gyámolítsa (!), s felszólítja népeit, hogy a császár zászlója alá gyűljenek.

Kraus kinyilatkoztatta, miszerint ezen hátra hagyott irat mellett egy másik szédula is találtatott, s neki mind a kettőt (a császár és camarilla megszökése után) egy várakör adta kezébe. Ez utóbiban megtagadják neki, hogy az előbbi iratot ellenjegyezze, s manifestum cím alatt publicálja. Azon elvből indulva ki, miszerint csak olly ministerium felel meg az alkotmányos követeléseknek, mely összesen és egyetemben működik és az efféle rendeletekről kezkesedik, ő az iratot nem ellenjegyezve, levén ez esküje ellen, melyet tön mint alkotmányos minister... Egyszermind leteszi a ház asztalára az iratokat, melyek a horvát pénzügyminiszterekre vonatkoznak. (Tetszés!) A ház számos (22) tagokból álló bizottmányt nevezett ki, mely a tárgyban véleményt adjon. — Elfogadtatott a bizottmány azon indítványa, miszerint a vasut-igazgatóság hatalmazassék fel, a vonat menetét helyreállítani, hogy a fővárosba élelmi szerek szállíthatassanak, Borrosch, mint bizottmány szónoka, ennek nevében indítványt tesz. Kraus maradását is kívánja a ministeriumban. Az indítvány nagy tetszéssel fogadtatik, valamint azon folytatása is, miszerint a nevezett három minister vígyen minden ügyet, állítson helyre rendet és bizosságot, a császárnak ajánljon új ministeriumot, s legyen az országgyűléssel folytonos összeköttetésben; továbbá szerkesszen emlékiratot a császárhoz, és bocsáson ki proclamatiót a néphez. E proclamatio Osztria minden népei nyelvére lefordítottatik.

Az oct. 5-ikén tartott esti gyűlésben Löhrer indítványt tett, miszerint a közpénzek háborúra s más mint az itt képviselt tartományok számára, a kamra egyezése nélkül a ministerek felelőssége alatt, ne használtassanak. Ezen indítvány az ülésben rendkívüli zajongást okozott, a jobb oldal mindenkép rajta volt, hogy az napirenddel mellőztessék, vagy az ülés bezárassék. A bal névszerinti szavazást kívánt, mire a jobb még inkább ellenszögült és kiáltozott. Végre Löhrer felszólala: Azt hiszitek, mivel Jellachich ma Schönbrunban ebédelt...! Erre a zaj tetőpontra hágott, a két párt egymást fenyegette... Végre az elnök az ülést elosztatá.

Bécs. Az oct. 6 és 7-dikéi napszerű eseményeket következőleg állíthatni össze bármely lapok után. Katonáságot akartak küldeni Magyarhonba Jellachich rabló segítségére. A katonaság ellenszögült, kimondván, hogy magyar fegyvertársai ellen küzdeni nem fog. Ez okból egy osztály vasással kísérték a vonakodókat, kiknek külvárosi nemzetőrök, tanuló és nép gyűltek segítségükre. Midőn a dunai hidhoz értek, ez a nép által nagy részint már le volt szedve, valamint a vasutvonalak is jó darabig felhasogatva, s a pályaudvarban számos nép volt jelen, mely a katonaság távozását nem engedni elhatározta volt. Midőn nemzetőrség, academiai legio és granátosok egyesültek az ellenszögülésre, a vasasok és egy zászlóalj nasasui megtámadá őket 4 ágyúval, azonban már az első lövések alkalmával elveszték Braida tábornokot, Jablonowski ezredet és több más tisztet, valamint ágyúkat is, melyeket a nép a Dunába hányt. A Táborhídnál déltől estig tartott a tüzelés. Riadó hirta össze össze a bel és külváros nemzetőreit; a városban levő katonaság összevonatott, s különösen a hadügyministerium épülete ágyúkkal biztosítottatott.

E közben egy osztály nemzetőrség Wieden külvárosból, melynek az István-teret kellett vonulnia, egy más (Kärnthner városrészi) nemzetőri osztály mellett ment el, mely amannak hátulról utána lőtt, s aztán az úgy nevezett „németházba” Istvánegyházba és más épületekbe rejtőzvéen folytonosan tüzelt. Ez esemény lett oka a népnél bekövetkezett rendkívüli ingerültségnek. A wiedeniekkel az academicusok és más nemzetőrök egyesültek, s a kärnthneri-erőcsapatot nagy veszteséggel végre egészen kivetkék oduikból.

A Grabenon Wimmer-városrészi nemzetőrök szinte váratlanul rá tüzeltek bajtársai-ra. gyámolittatván 2 ágyú által. Ezek is szétvertek a nép által s ágyúik elfoglaltattak.

Ezek után későbbben következett a hadügyministeriumnak, mint minden baj főfő okozójának, megtámadása. Latour minister vonakodott a katonaságok a nép által kívánt visszavonását megrendelni, s azon megnyugtatható biztosítást adni, hogy Jellachich hatalma hadd maradjon horvátokra szorítva, s a német katonaság hivaszék vissza német ügy védelmére. Csak akkor engedett, midőn czinkosa Bach s tábornokai és segédei, kik őt makacságában gyámolították, megfutamtak mellőle, s késő volt; végkép felfüggesztetett hivatalától a nép által, melynek zsarnokilag elyomlására minden intézkedést megtenni kész volt.

Az utolsó küzdelem egész éjen át tartott. Ez a fegyvertár birtokba vételét illeti, molly igen erős építetű, mindennemű védezközökkel ellátva van, katonaság és egy osztály belvárosi nemzetőrség

által r e g g e l i g v e d e l m e z t e t t, s c s a k 7-d i k é n r e g g e l a d a t o t t á l t a z o r s z á g g y ű l e s p a r a n c s á r a, m i u t á n a v é d ő k n a g y v é r o n t á s t v i t t e k v é g h e z a z o s t r o m l ő k k ö z t. A' b a r b a r c a m a r i l l a v é r e n g z ő e s z k ö z e i i t r a k é t á k k a l i s l ő t t e k a n é p r e.

Mos! már (7-dikén) a városban levő összes katonaság a nép részére tért.

Az országgyűlés egész éjen át állandó volt, — indítványoztatott és elhatároztatott benne Jellachich letétele, a manifestumok visszahúzása, Lajos főherceg és Zsófia főhercegnő származása, népszerű ministerium alakítása, miket a császár helyben hagyott, s mondják, úgy nyilatkozik, (hanem késő) miszerint ezentűl senkit sem türend maga körül, ki közéje s a nép szeretete közé furkózzék, s ki a dynastia érdekeit máshol keresse, mint a nép érdekeiben!

A camarilla egyszer hasztalavul kísérté meg ellopni a királyt, de másodsor szerencsésen sikerült neki. Katonai őrizet alatt Linz felé szökött. Megszökött Bach minister is. A nép egyébiránt valamint hősileg úgy minden tekintetben jelesül viselte magát; szenvedélye csak Latour felfüggesztésére tört ki; bátran ment mindenki a halállal szembeállni, s a tulajdon szentsége legkisebbé sem sértetett meg.

Triest, oct. 3-án Egy ide tegnap este érkezett osztrák kereskedelmi hajó kapitánya jelentette, miszerint a sardini hajóhadat a Pola körüli vizeken vette észre.

Triest, Oct. 4. A nehány nap óta tartó izgalom, úgy látszik rövid időn komoly eredményeket fog szülni. A radikál lapok melyek a nép közt utczákoni áruslás után igen terjednek, hangosan kikeltek a hatóság ellen s kívánják, hogy a hivatalnokok elbocsáttassanak, mint a kik nyilván tagjai egy vidéki kamarillának. Azon hír is szárnyal, hogy a hatóság, a kormány és a rendőrigazgatóság épületét felgyújtani szándékoznak. Ezért szigorú rendeletek tettek s a város határán őriztet meg erősítettet. Ma reggel mindenfelé ily feltrás volt olvasható: „le a tisztviselőket! halál az elnökre!” 10 óra tájban az elnök leköszönt. — Teljesen elidegeníté a népet a tisztviselőktől, a választásoknál ármávkodás, melynek gyanúja alól magokat az illetők, soha sem tisztították. Ehhez járult az utczákoni szabad árulhatás jogának mémi megszorítása olly helyeken, melyek városi bérfizetés alatt vannak. A kormányzót a nép soha sem kedvelte s most már elválasztó ponton állnak a körülmények. A nemzetőrségnek nagy részint elment kedve a szolgálatól, mivel rendezése még mindeddig nem történt meg. Nincs egyetlen valódi szabadelmű lap, mely illőleg fellépne e honyolult viszonyok közt; más részről a krajczáros iradalom árja előzönle az utczákal — Ugy hallatszik, hogy Palmában igen sok katonát megmérgezték. Ma éjjel indult oda a Heszredből egy osztály, egy csapat horvát pedig Cillibe s onnan a stayer-magyar határookra, hogy azoknak Magyarország részéről átbágsát meggátolja.

Triestből oct. 5-éről írják az „Oestr. Z.”-nak. Egy gőzcs azon hirt hozta Dalmáciából, hogy a kattarói kerületben lázadás ütött ki, s a zupai felkelők, 1500 montenegróival együtt sept. 28 és 29. megtámadták az osztrák seregeket. Oka ezen lázadásnak a tized behajtása volt. A csatában 5 katona megöletett, tíz megsebesült. Az osztrák csapatok sietve vonultak vissza Kattaróba, mert 600 emberökkel elment nem állhattak volna a 3000-nél is számosabb felkelőknek. Mindeütt nagy zavar uralkodik, a ki futbat, fut, sokan a kattarói kastélyba menekültek. A lázadók, ha ellenállásra találnak, pusztítanak, gyilkolnak minden tekintet nélkül. Két tiszt is jött a gőzcsel Montenegrcből Zarába, azzal Horvátországba menendők, hogy Jellachichnak 10000 montenegróit ajánljának segítségül. Gyulay katonai parancsnok azon tudósítást kapta egy névtelen levélben, hogy egész Olaszország felkelt. Veleneze ostrom állapotáról itt különös hírek szállonganak. E napokban még szigorú elzáratásról beszéltek, most pedig oda utasítják az illetők, hogy a Velenezebe szándékozó hajóknak, melyek élelmi vagy hadi szereket nem szállítanak, szabad menetet engedjenek.

Prágából, oct. 2-dikéről írják az „Oestr. Z.”-nak miszerint a tót önkintések megveretése Magyarországon, valamint a magyarokhoz adott császári (?) manifestum, a cseh pártosokat nem kisé nyugtalanítá s felfingerlé. Szappanbuborék gyanánt látják szét pattanni a szláv Osztriáról, az erőteljes szláv uralkodásról táplált álmaikat. Azonban a eseket fáradhatlanul munkálnak, hogy szülőföldükön izzék uralkodásukat, s rokonszülési országgyűlési követelkező Bécsbe mihez tartási rendeleteket küldötnk, valamint utasításokat interpellatiókra a horvát-magyar ügy iránt. Különösen a „Slovenska lipa” című egylet az, mely mindennemű rendszabályok életbe léptetésén törekszik, melyek a német elemet fenyegetik... Mi a főnebbi interpellatiókat illeti, rájuk előre megféleltek seregink.

Németország.

Frankfurt, october 2-án. A nemzetgyűlés 89-ik ülésében Schmerling minister egy sor interpellatióra válaszolt, melyek a ministeriumhoz beadattak. Többek közt Zimmerman (Spandau) interpellatiója, hogy minő rendszabályokat tett a ministerium a Magyarhonban elnyomott (!) németekre nézve, válaszolá: A németek Magyarhonban két osztályba tartoznak. Századok óta települt meg nagy számú német Magyarhonban, s ott statuspolgári jogot kapott. Habár e németek iránt a legjobb rokonszenvvel vagyunk is, azonban még sem állunk statusjogi viszonyban hozzájuk. Ők Magyarország alattvalói, s nekünk szintolly kevesse van jogunk, netán kiütendő polgárháboruban nekik védelmet nyújtani, valamint hasonló körülmények közt nem nyújthatunk védelmet az elsasi s lothringi németeknek. Azon németek ellenben, kik csak ideiglen tartózkodnak Magyarhonban, minden esetre birnak igényvel segítségükre. A birod. ministeriumhoz azonban eddig még nem jött be panasz véghezvitt erőszakoskodás felől. Azonfelül sem a Mcgyarhonban lakó francziák, sem az ottani angolok nem emeltek hasonló panaszt illető kormányainknál. Ha azonban jövődében ilyenennemű eset jutna tudtára a birod. ministeriumnak, akkor teljesítendő kötelességét s az illető németek iránt teljes védelmét gyakorlandja. Zimmermann képviselő további kérdése, a Magyarhonba küldendő követ iránt, még magában a birod. ministeriumban is függőben van. A ministerium e kérdésben a gyűlés bizalmát veszi igénybe, s

e pont iránt később adard felvilágosítást. Megjegyzendőek tartja a minister azonban, miszerint eddig még egy europai kormány sem lépett Magyarhonnal diplomaticai viszonyba.

A Frank. O. P. Z. oct. 2-dikai mellékletében valami bécsi levelező töredéket közöl egy proclamatióból, melyet Magyarország az europai népekhez intézett volna.

Baden. Struve folyvást Müllheimben van mint fogoly. Némelly lapok hibásan hirdetétek föbelvettetését. Rendes útu per indítatott meg ellene.

Olaszország.

Nápoly, sept. 25. A rablás és orgyilkolás gyakrabban és merészebben történik Nápolyban, mióta tudják az éjjeli kóborlók, hogy a botfegyverek beszédettek s így megrohanásukban nincs mit tartaniok védelemről. — Ismét sok embert befogtak, kik a gázessövek szétrombolásával akartak új lázadást kezdeni. Messinából sept. 22-ig terjedő tudósítások szerint, a kereskedés ujra élénkülni kezd.

Franciaország.

(Vége.)

Az azonban a magyar kormánynak a jelenben követett politikája, nem adhatott kedvező kilátást Magyarhon jövőjéhez. Mert egyfelől többféleképp magyarázthatatott, másról veszedelmes is lehetett; mert az egyszer Olaszország ellen megszavazott magyar hadsereget Osztria hazánk szabadságának megdöntésére fordíthatta volna. A magyar nemzet kétszer menté meg a habsburgi háznak a császári koronát: Mária Theresia alatt az europai coalitio ellen és II Ferenc idején, Napoleon hatalma ellen; és Osztria részint erőszakos, részint jesuitai politikájával megtudta mindig tagadni a nemzet legigazságosabb követeléseit. Mirevaló tehát nagylelkűségünk, hogy megbélyegezzük magunkat Europa színe előtt? Vagy megöszülünk mint Sisyphus a nélkül, hogy végét érnének a sikertelen munkának? Mit nyert a ministerium engedékeny politikájával? Valóban, vagy elnyomatunk ujoilag Italiával, vagy egy beestelen háborúra kényszerítettünk, Franciaország és a népek szabadsága ellen.

Az eddig követett politika tehát soha nem helyezte volna a magyart az europai nemzetek sorába. — A kormány Teley grófot Párisba küldötte, de lez-e sikere e küldetésnek, miután az olly sokáig halogattatott?

Az europai politika követeli, hogy Magyarország a párisi és bécsi események után magát függetlennek nyilvánítsa, hogy támogassa a bécsiek erőködését, kiket Kossuth éles kifejezésekkel rött meg, egyedül azért, mert a bécai nép mint lánczokból szabadult szolgál, alkotmányos ifjúságában, nem tudta tökéletesen gyakorolni a szabadság jogait. Szükség továbbá, hogy a magyar csatlakozzék Olaszországgal, s közelítsen Franciaországhoz, szövetkezzék a lengyellel, Posennel és Galieziával; nyissa meg Fiume kikötőjét, mint közlekedési utat, a francia hadsereg számára. Ez által korlátozó lánczok lesznek vonva észak despotisza ellen. Igaz, hogy ez kissé merész, de termékeny politika lett volna, és méltó egy nemzethez, mely az europai nagy családban meg akart jelenni; ez talán elhatározta volna, hogy a fejedelem Budára jőjön s magát itt magyar királlyá kiáltassa, ha ugyan a nemzet üdvét találja a királlyságban. Ez által elvétetett volna az oroszól a szláv elemek egybeolvastásának lehetősége, mely ha létesül elsodorja talán a magyart s az europai szabadságot.

Szép beszédek mondatnak a képviselők házában a Németországgal legbensőbb szövetség és mellett. Amde azon képviselők kik annyira magasztalták ezen uniót, megfélelkeztek nyolcz század év történetéről. E szövetekezés vészbe dönthető a magyart. Hát nem látjuk már jelenben is a központi ministeriumnak s vele együtt azon igéretnek bukását, hogy érdekeink a horvátokkal kiegyenlítettessenek? Ne mondja azt senki hogy Németország nem tekintendit ezentul hazánkat a birodalom kiegészítő részének; az orosz és német közt történetű ösüzütközés alkalmával arra lesz kényszerítve a hat milliónyi magyar, hogy német vagy szláv legyen. És vajjon mérközhetik e Magyarország az egyesült slavizmussal és Németországgal? Soha, ha csak más népekre nem támaszkodik.

Vessünk most egy tekintetet a Németországon túli álladalmakra. Franciaországának mint első continentalis hatalomnak érdekében fekszik, Orosz- és Németország terjeszkedését akadályoztatni az europai egyensúly fentartása végett. Anglia hasonlag tart a német ipar kifejlésétől s az orosz hatalom növekedésétől; ennek is érdekében áll tehát egy olly nemzetiséget minő a magyar gyámolítani. Olasz- és Törökországnak ugyan azon céljuknak kell lenni. És ezért a legzslárdabb és legöszintébb szövetség Magyarhon számára nem Németországban, hanem annak határán kívül létezik. Nem Németország emelt minket a civilizatio ezen magas fokára; nem az készíté a jelen forradalmakat s ezek által ősi jogaink visszaszerzését, hanem Franciaország. Igazságtalanságot követ tehát el az hona iránt, ki a Németországgal kizárólagos szövetekezést dicsoiti, s szemet huny azon fényes siker előtt, mit a Francia-Angol- és Olaszországgal szoros unio igér.

Gondolatunkban sines azonban megvetni Németország barátságát. S igen helyesen tette a kormány, hogy a frankfurti gyűlésre követet küldött, de nagy hibát követett el, hogy ugyan azon időben Francia-Olasz- Angol- és Törökországba is nem küldött ügynököket, kik ezen státusokat hazánk jövőjéhez előkészítették volna. E helyett arra szoritkozott egyedül, hogy értesíté a londoni cabinetet, mikép a magyar nemzet jogait nem erőszak által, hanem a fejedelem jó akaratából nyerte.

Fájdalmas n esett ugyan a magyar ministerium jelen politikáját bonézék alá venni, de az öszinteség e mütételt elmulhatlan kötelességünk ké tette. Reméljük azonban, hogy e politikát nem sokáig fogja a nemzet többsége támogatni, s a legközelebbi események egészen más arezultat adnak a magyar diplomatiának.

Igazítás. Lepjaink mult számában „Ausztria” rovat alatt, az osztrák nemzeti bank állása kimutatásában, a számok feletti feliratok harmadik oszlopában „arany” helyett olv. „arany.”

Fortuna-niczo,
s szokott be

Emlék
mivelt világ
használt a
szabadságán
midőn 184
d nemessé
den behoza
nem irtózo
denütt s n
jutunk.

Ime i
di felügyelő
télyt felhasz
Magyarorszá
lyek már cs
De sz

„Auf
ten Fragen,
angestellter
erlassenen,

Es w
tions-Comm
fangend, un
dazu angeh
Gallizien in
überschreite
in Ungarn
wurde; und
legitimen K
sich geg
dessen,
auch de
sich von all
scher Seite
halten möc
sich zu wa

Aus d
des Vaterla
Comitat, u
unser Blut
Seiner Gna
um Eintheil
Diese
kräftigen b
Hoffmann n
terland.“

Miután
hogy hazáj
a parancsn
sőbbiségeik
lázításával,
a honarúla
gasb fokát
Anná
telességéne
ségeknek sz
országos kö
rendelni, s
Mi ez
Kelt

993.
E.
Kiss
védi táborn
Pest
A k
áltai vá